

CUVÂNT ÎNAINTE

ÎN CĂRȚILE SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL

eale mai mari temeuri ale legii creștinești să cuprind în cărțile fericitului apostol Pavel, și mai toate eresurile, care apoi după aceea au răsărit, întru aceste cărți sânt arătate și strânse, după cum Sfinții Părinți cu o gură mărturisesc. Luminat foarte ne pun înainte poruncile ceale ce sânt spre săvârșirea vieții evanghelicești și toate deregătoriile vieții creștinești întru eale să cuprind, precum și faptele ceale bune, care sântem deatori să le urmăm, și patimile și păcatele, de care tot omul, ori în ce treaptă și în ce stat să fie, să cade să se ferească. Așa să spun, cât foarte bine să pot zice că sânt ceale mai de frunte, adevărate și fără de greșală tâlcuri ale Evangheliei, că cu totul minunat să tâlcuiască întru aceste cărți învățătura evanghelicească și toate îndoirile și pricile, care, ori în lucrurile care să cuvine a le face, ori întru ceale ce să țin de cunoștința sufletului sau de legea evanghelicească, pot să fie, sânt dezlegate și tâlcuite.

Întru aceste cărți graiul easte curat și cuvios, nu după meșteșugul măiestriei ritoricești, care, cum însuși Pavel, 1 Corinteani, cap 1 și 2, zice, să împrotivească deregătoriei apostolicești, ci care sufletele auzitorilor și ale cetitorilor spre evlavie și spre iubirea lui Dumnezeu le deșteaptă, de multe ori să veade a să abate de la cuvântul despre care au fost început a grăi, însă totdeauna caută și să îndreaptă la scopul său, și aceasta face pentru mai mare luminare și mai lezne înțeleagere și sufletescul folos, ca mai de prisosit să adepate pre tot cel ce însătoșează de mântuirea sufletului său. Și pre scurt să zic, graiul și scrisorile lui Pavel nu sânt altă, fără numai cuvintele și învățătura Duhului Sfânt, Carele grăia prin gura lui Pavel, și pentru aceea sânt pline de dar și de adevăr.

ÎN CARTEA SFÂNTULUI PAVEL

Cătră romani

Cuvânt înainte

fiindcă între jidovii cei ce cuprinsease credința creștinească și între credincioșii cei din păgâni chemați să făcusa price pentru ținearea Legii Vechi și osebirea bucatelor, și era frică ca nu, prin acea price, mai mare împărecheare și sfadă să se facă, Pavel pre amândoaș pârțile le uneaște și le împacă și mărturiseaște cum că de la Dumnezeu mai mari daruri și cinste s-au dat jidovilor decât păgânilor, pentru că jidovilor li s-au încredințat graiurile lui Dumnezeu și Dumnezeu cu ei au făcut legătură, prorocii la ei au fost trimiși și, mai pre urmă, Hristos din ei s-au născut, Cel ce au plinit făgăduințele ceale făcute părinților. Ci, fiindcă și jidovii și păgânii zic că darul chemării li s-au dat lor pentru vrednicia lor, Pavel arată cum că mai înainte de credință nici o vrednicie

nu au avut, nici jidovii, nici păgânii. Pentru aceea sângur acesta easte sfârșitul pentru care au scris Pavel această carte, ca să areate cum că dreptatea cea adevărată, care ne face pre noi plăcuți lui Dumnezeu, nici cu învățătura înțelepciunii omenești, nici cu poruncile Legii lui Moisi, ci numai cu sângură credința cea întru Hristos să dobândeaste, și aceasta arată din obiceiurile ceale reale, și ale jidovilor și ale păgânilor, că păgânii leagea firii, iară jidovii Leagea lui Moisi au călcat. Apoi, în partea a doao a cărții, dă porunci care sânt de trebuință spre îndreptarea obiceiurilor și spre petreacerea vieții ceii creștinești și spre evlaviia cea adevărată. Pre jidovi mai întâiu îi învață ca din bunăvoință să se supuie stăpânilor, pre păgâni, ca să socotească slăbiciunea jidovilor, cea despre osibirea bucatelor, carea să veade a fi fost cel mai mare prilej al pricirii lor, și să se întocmească spre aceea, și și pre jidovi și pre păgâni îi îndeamnă la faptele ceale bune. Această carte s-au scris în Corint, că în sfârșitul cărții numeaște pre unii corinteani. Iară în ce an s-au scris nu să știe.

C A R T E A

SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL

CĂTRĂ ROMANI

CAP 1

Luând Pavel evangheliceasca sa chemare pentru râvna cea mare a propovedui Evangheliia, dorea a vedea pre romani, arătând pre păgâni, carii pre Dumnezeu din făpturi cunoscând cinstea lui de la sineși o lăpădase, cinstind chipurile făpturilor, după vrednicie a fi fost părășiți de la Dumnezeu, și pentru aceeași pedeapsă în urâte răutăți, care aici să numără, a fi căzut.

*Fapte
13, 2

1. avel, sluga lui Iisus Hristos,* chematul apostol, alesul spre Bunăvestirea lui Dumnezeu,
2. Carea o făgăduisă mai înainte, prin prorocii Săi, întru Sfintele Scripturi,
3. De Fiiul Său, Cel ce S-au născut din sămânța lui David, după trup,
4. Carele mai înainte S-au rânduit Fiiu lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfințeniei, dintru înviarea din morți a lui Iisus Hristos, Domnului nostru,
5. Prin Carele am luat darul și apostoliia, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele Lui,
6. Întru care sânteți și voi chemații lui Iisus Hristos,
7. Tuturor celor din Roma, iubiților celor chemați sfinți: dar voao și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!
8. Întâiu, drept aceea, mulțănesc Dumnezeului meu, prin Iisus Hristos, pentru voi toți, căci credința voastră să vesteaste în toată lumea.
9. Că mărturie mie easte Dumnezeu, Căruia

slujesc cu duhul meu, întru Bunăvestiea Fiiului Lui, că neîncetat fac pomenire de voi,

10. Totdeauna în rugăciunile mele rugându-mă ca doară cândva bine mi s-ar întâmpla, cu voia lui Dumnezeu, ca să viu la voi.

11. Că doresc să vă văz pre voi, ca să vă dau voao vreun dar duhovnicesc, spre întărirea voastră.

12. Adecă, ca să mă mângăiu împreună cu voi, prin credința cea dimpreună a voastră și a mea.

13. Și nu voiu să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să viu la voi și am fost oprit până acum, ca să am ceva rod întru voi, ca și întru alte neamuri.

14. Că elinilor și barbarilor, înțelepților și neînțelepților, deatoriu sânt,

15. Așijderea, cât easte după a mea nevoie, și voao, celor din Roma, a vă propovedui,

16. Că nu mă rușinez de Evangheliia lui Hristos, că puterea lui Dumnezeu easte spre mântuire tot celui ce creade, jidovului mai